

AL·LEGORIES DEL COMERÇ I DE LA INDÚSTRIA
VENANCI VALLMITJANA I BARBANY (1830-1919)

AGAPIT VALLMITJANA I BARBANY (1832-1905)

1859

Escultura / Pedra, Marbre i Ferro

Codi 111004 - 1

La Rambla, 2 (Institut Europeu de la Mediterrània)

Els germans Agapit i Venanci Vallmitjana van acabar el 1859 una al·legoria del treball i del comerç sobre la porta d'entrada de l'edifici que havia estat foneria de canons al segle XVII i de campanes al XVIII, i que l'arquitecte Josep Oriol Mestres va adaptar com a seu del Banc de Barcelona fundat el 1844 per Manuel Girona i altres financers catalans.

L'escultura, encaixada en un frontó triangular, representa l'escut del banc sostingut per dues dones. La de l'esquerra representa el comerç marítim, i per això porta a la mà el caduceu de Mercuri i té als peus una àncora i un fardell. La de la dreta representa el treball a l'agricultura i la indústria, representats per una roda dentada, una garba d'espigues de blat i un rusc, símbol de la laboriositat molt utilitzat a l'iconografia de l'època. Porta a la mà un curiós ceptre metàl·lic amb una mà alada, un signe iconogràfic no codificat que només es troba, a Barcelona, en un dels relleus de la Casa Güell de la Rambla 35, combinat allà amb una troca de llana i l'engranatge que habitualment representa la indústria. Això fa pensar que fos el codi de família de l'empresari tèxtil i financer Joan Güell i Ferrer (1800-1872), un dels fundadors del Banc de Barcelona. Reforça aquesta idea el fet que a la mateixa Casa Güell de la Rambla hi hagi un relleu de la mateixa mida que el que conté la mà oberta i les ales, situat al costat, i que conté el caduceu de Mercuri amb les dues serps i les ales. És a dir que aquests dos relleus equivalen exactament a les peces que tenen les dones de l'escultura de l'antic Banc de Barcelona. Aquests dos objectes que porten a la mà són fets de metall, mentre que les figures són de marbre i l'escut central és de pedra.

El fet que aquestes escultures fossin encarregades als escultors Vallmitjana i Barbany ha estat considerat com un fet transcendental, ja que aquest tipus d'obres normalment es reservaven a artistes estrangers, concretament a escultors italians. Josep Oriol Mestres, amb el seu refinat gust artístic i la seva visió, va lluitar perquè els escultors catalans duguessin a terme aquesta tasca i, en aquest sentit, va aconseguir mostrar de què eren capaços els germans Vallmitjana i Barbany.

Fitxa: Jaume Fabre i Clara Guixer